

Nr 64

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om beskattning av ersättning vid övergången till högertrafik, m. m.

I en den 2 oktober 1964 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 173, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om beskattning av ersättning vid övergången till högertrafik, m. m.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen föreslås, att ersättningar av statsmedel för kostnader till följd av övergången till högertrafik skall utgöra skattepliktig inkomst endast i de fall ersättningen avser ränta eller sådan kostnad i förvärvskälla, som är avdragsgill på en gång vid taxeringen. Är kostnaden avdragsgill vid taxeringen endast i form av årliga värdeminskningssavdrag, skall enligt förslaget dylika avdrag icke få åtnjutas för kostnaden till den del den täckts av uppuren ersättning. Förslaget innebär i denna del att gällande praxis lagfästes. Vidare föreslås, i syfte att undvika skattemässiga konsekvenser av den uppskjutning av nyanskaffning av bussar som kan bli en följd av övergången till högertrafik, att kontrakt om leverans av dylika fordon, som tecknas under åren 1964—1967 för leverans senast under år 1969, skall vid taxeringen få avskrivas enligt samma regler som gäller för levererade tillgångar. Bestämmelserna föreslås skola tillämpas första gången vid 1965 års taxering.

Det ovannämnda *författningsförslaget* är av följande lydelse.

Förslag
till
Förordning
om beskattning av ersättning vid övergången till högertrafik, m. m.

Härigenom förordnas som följer.

Beskattning av ersättning vid övergången till högertrafik

1 §.

Ersättning enligt kungörelsen den 10 april 1964 (nr 99) om ersättning av statsmedel för kostnader till följd av övergången till högertrafik skall vid taxeringen till statlig och kommunal inkomstskatt, med det undantag som följer av andra stycket, utgöra skattepliktig inkomst för mottagaren endast i den mån ersättningen utgår för ränta eller för sådan kostnad i förvärvskälla som är avdragsgill på en gång vid taxeringen. Är den kostnad, för vilken ersättningen utgår, enligt bestämmelserna i kommunal-skattelagen avdragsgill vid taxeringen för tidigare beskattningsår än det då ersättningen skall upptagas som intäkt, må den skattskyldige i stället åtnjuta avdrag för kostnaden vid taxeringen för det år då ersättningen upptages som intäkt. Yrkande härom skall göras i deklarationen för det tidigare beskattningsåret.

Utgår ersättningen för kostnad som avser anskaffning eller ombyggnad av tillgång för stadigvarande bruk i förvärvskälla och är kostnaden avdragsgill vid taxeringen i form av årliga värdeminskningsskatt, skall vid beräkningen av sådant avdrag endast den del av kostnaden som icke täckes av ersättningen anses som den skattskyldiges anskaffnings- eller ombyggnadskostnad för tillgången. Har denna helt eller delvis avskrivits, innan ersättningen beviljas, och är ersättningen på grund härav större än det taxeringsmässiga restvärdet för tillgången, skall ett belopp motsvarande skillnaden utgöra skattepliktig inkomst för mottagaren.

2 §.

Återbetalas ersättning som upptagits till beskattning enligt 1 §, må den skattskyldige åtnjuta avdrag för det återbetalade beloppet. Har ersättning som återbetalas föranlett minskning av avskrivningsunderlag, skall detta ökas med belopp motsvarande det återbetalade beloppet.

3 §.

Statens högertrafikkommission skall, så snart det kan ske, underrätta vederbörande länsstyrelse om utbetalning av ersättning. I underrättelsen skall anges mottagarens namn och adress, dagen för beslutet om ersättning, tiden för utbetalningen, beloppet av ersättningen med fördelning på olika slag av kostnader samt beloppet av ränta som ersättes särskilt. Länsstyrelsen skall vidarebefordra underrättelsen till vederbörande taxeringsmyndighet.

Avskrivning på köpekontrakt

4 §.

Har skattskyldig, som driver trafikföretag, under beskattningsår, för vilket taxering i första instans sker något av åren 1965—1968, slutit skriftligt avtal om leverans senast den 31 december 1969 av buss som är avsedd för rörelsen, må han utan hinder av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen vid taxeringen åtnjuta avdrag för värdeminskning som om bussen levererats samma dag avtalet slöts. Anskaffningskostnaden skall anses uppgå till det avtalade priset.

5 §.

Har avdrag för värdeminskning medgetts enligt 4 § och häves avtalet, skall vid taxeringen anses som om den skattskyldige sålt bussen för det avtalade priset under det beskattningsår då avtalet hävdes. Levereras icke bussen senast den 31 december 1969, skall den skattskyldige anses ha denna dag sålt den för det avtalade priset.

6 §.

Är den slutliga anskaffningskostnaden för buss som avskrivits enligt 4 § lägre än det avtalade priset, skall vid taxeringen för det beskattningsår då bussen levereras ett belopp motsvarande skillnaden anses som intäkt vid försäljning av motsvarande tillgång som är helt avskriven.

Tillämpningsföreskrifter

7 §.

De bestämmelser som fordras för tillämpningen av denna förordning meddelas av Kungl. Maj:t.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och skall tillämpas första gången vid 1965 års taxering.

Rörande motiveringen för det i propositionen framlagda förslaget hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Inledning, s. 4—5.

Ersättning för kostnader till följd av omläggningen, s. 5—10.

Framställningen från Svenska omnibusägareförbundet och Svenska lokaltrafikföreningen, s. 10—15.

Promemorieförslagen, s. 15—19.

Remissyttrandena, s. 19—22.

Departementschefen, s. 22—25.

Utskottet

Enligt kungörelsen den 10 april 1964 (nr 99) om ersättning av statsmedel för kostnader till följd av övergången till högertrafik skall sådan ersättning i princip endast utgå för att täcka direkta utgifter för åtgärder av olika slag, som väghållare, trafikföretag eller annan åsamkas på grund av omläggningen till högertrafik. Ersättning kan även erhållas för räntekostnader, som har direkt samband med genomförandet av åtgärderna. Däremot skall ersättning inte utgå för ekonomisk skada i form av inkomstminskning och för kostnad, som är att anse som ringa. På grund härav kommer ersättning i huvudsak att utgå till näringsidkare för kostnader i näringsverksamheten.

I den förevarande propositionen föreslås att ifrågavarande ersättningar vid inkomsttaxeringen skall utgöra skattepliktig inkomst endast i de fall ersättning utgår för ränta eller för sådan kostnad i förvärvskälla, som är avdragsgill på en gång vid taxeringen. Om däremot den med ersättningen avsedda kostnaden endast får avdragas i form av årliga värdeminskningssavdrag, skall enligt förslaget densamma till den del den täckts av uppbyggnadsersättning inte vara avdragsgill. Med hänsyn till att ersättningen i flertalet fall kommer att utbetalas först sedan åtgärden vidtagits föreslås, att den skattskyldige skall äga rätt att efter särskilt yrkande åtnjuta avdrag för kostnaden vid taxeringen för det år, då ersättningen skall upptagas som intäkt.

Högertrafikreformen har särskilt för bussföretagen medfört förskjutningar i fordonsanskaffningen. Detta kan i vissa fall föranleda sådana rubbningar i de normala avskrivningarna, att vinster kommer att redovisas i en utsträckning, som eljest inte skulle varit fallet. I syfte att motverka de nackdelar, som från beskattningssynpunkt är förenade härmed, föreslås i propositionen att kontrakt om leverans av bussar, som tecknas under åren 1964—1967 för leverans senast den 31 december 1969, vid taxeringen skall få avskrivnas enligt samma regler som gäller för levererade tillgångar.

Bestämmelserna, som föreslås intagna i en särskild förordning, är avsedda att tillämpas första gången vid 1965 års taxering.

De föreslagna bestämmelserna rörande beskattningen av ersättning för kostnader i anledning av övergången till högertrafik utgör en kodifiering av gällande rättspraxis rörande beskattningen av ersättningar av statsmedel och föranleder inte någon erinran från utskottets sida. Utskottet delar departementschefens uppfattning att rätten till avskrivning på leveranskontrakt bör begränsas till att avse endast bussar och tillstyrker således propositionen även i denna del.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 173, antaga det vid propositionen

fogade förslaget till förordning om beskattning av ersättning vid övergången till högertrafik, m. m.

Stockholm den 24 november 1964

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken Ranmark, herrar Stefanson, Yngve Nilsson, Oscar Carlsson*, Elofsson, Wärnberg, Lundström och Gösta Jacobsson; samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås*, Brandt, Allard, Gustafson i Göteborg*, Nilsson i Svalöv, Kärlander*, Engkvist, Asp*, Eriksson i Bäckmora* och Enskog.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.